BODLEIUS.

SI loca literis dicata venerationem sibi aliquam possint vendicare (& possunt certè quam maximam apud ingenuos bonarum artium cultores) si quid virorum debeatur memoriæ, quibus amplissimis obstricti tenemur beneficiis, non ingratum vobis fore confido, ad celeberrimam hujus Academiæ (an non totius terrarum orbis?) bibliothecam cogitationes vestras pauliſper deducere; nec argumentum hujusce temporis solennitati incongruum duco, memorandum Bodleii nomen celebrare. Cogitanti mihi quales quantosque esse oporteret, & quibus instructos virtutibus, qui de omni humano genere optime meriti audirent; non alia perfectior succurrit idea, quam optimum Bodleii exemplar. Quamplurimos videmus, quorum in gremia manu non parcâ bona sua profudit fortuna, familiæ suæ splendori stabiliendo satis superq; sollicitos; interim quid de reliquo hominum genere fiat penitus securos. Sed ubique locorum non regnat hæc pectoris angustia; nonnullos etenim experimur, qui non sibi tantum suisque, verum etiam patriæ se natos lubentissime profitentur; qui angusto sanguinis sui alveo munificentiam suam terminatam fluere non sinunt, sed, Nili ad instar fœcundissimi, arctas nimis affinitatis excedunt ripas, & circumjacentem patriam beneficiis fovent: summis profecto honoribus digni, nisi quod majores vendicarent; qui oceanum, non Nilum imitati, in quælibet litora, in quascunque terras benignam extendunt influentiam; qualem nobis bibliothecam exhibuit Bodleius, situ quidem nostram, usu & beneficio omnium. Neminem voluit vir beneficentissimus nisi solo nomine audire peregrinum: nullis fores occludi jussit; illos si excipias, quorum mentes crassâ adeo occalescant ignorantiâ, ut tanti non sentiant beneficii desiderium; sed his ipsis, si non aliud, mirandi tamen copiam legavit; oculis possunt, si non animis, litare. Quosnam etenim sacra ædificii majestas, stupendæ molis fabrica, justissimâ sui admiratione non affecerit? Quosnam incredibilis librorum apparatus (quorum vel titulos evolvere novennale opus) non percelluerit? Ignaris æque ac literarum peritis hoc commune est, nempe obstupescere.

ſtupeſcere. Verum enimvero in hoc maxime laudandus es, Bodleie, quod ad vulgi captum non aptaveris munificentiam. Aliud aliquid præter os ſublime, & erectam corporis ſtaturam requiritur, quo reconditiores tuas eruamus opes; opes, quibus laus eſt peculiaris majores eſſe, quam quæ prædicentur. Cum antiquâ Ptolomæi Alexandrina, aut ingenti Vaticanæ florentis mole, nolo hanc noſtram conferre Bibliothecam: ſatis ſit dixiſſe, magnum Bodleii animum hac in re, ſi non alias, Cæſarem ſimul & Pompeium eſſe ſecutum, nec ſuperiorem, nec parem ſuſtinendo. De feraciſſimo hoc muſarum Domicilio leve eſſet pronuntiare, quod ſicubi literæ funditus periiſſent, ſi actum eſſet de artibus & ſcientiis, hinc in integrum poſſet reſarciri jactura. Quicquid enim antiquorum commendat ingenia, hic perenne jacet laudis monumentum: quicquid prius inventis addiderunt neoterici, ſeu ad jucundum, ſeu ad utile ſpectet, catenis illigatum noſtris reperias. Adeo geſtiunt omnia apud Bodleium exoptatâ frui captivitate. Innumera eſſe literarum emolumenta facile agnoſcitur: ſtabili huic innixa fundamento Roma olim ſupra cervices cæterarum omnium ſe erexit gentium, totiuſque terrarum orbis evaſit domina. Incredibiles armorum ſucceſſus, non numero, non militum robori acceptos potuit referre; his ſuperiores ſæpiſſime experta eſt hoſtes: ſed ingenio, prudentia, diſciplinâ profligavit barbaros; teliſque quæ literæ ſuppeditant inſtructa, non tam ad prælia, quam ad victorias, ad triumphos deſcendebat: Tanti erat firmiſſimo literarum circummuniri præſidio. Quantum itaque tuo nomini debetur, Bodleie, qui addidiſti optimis, ut ſint eadem perpetua? Sed quis in laudes tuas ſufficit (ſingula cujus facinora debitum hoc ſibi vendicant encomium, quod eſſent in ſuo genere abſolutiſſima) niſi quod maximus tui extiterit laudator, quiſquis vitam fideliſſime recitaverit. Et ſi ab ineunte ſumamus initium pueritiâ, in illa nihil excuſandum, nihil præter ætatem puerile invenimus. Prætextam enim nondum exuerat, cum mirifica ingenii indoles ipſum utriuſque linguæ, Græcæ ſimul & Hebrææ, attentum dedit auditorem; & quaſi leve hoc eſſet tantis humeris pondus, ſtudiis etiam vacavit Theologicis. Unde æque mirandum videretur, poſſe dari tam præcox ingenium, aut

datum

datum ad maturas fruges posse pervenire. Sed nescit summum Bodleii acumen flaccescere, ætate & annis confirmatur. Hoc celeberrima Mertonensis societas, quæ adolescentem excepit, gratabunda testatur. Si virorum de ecclesia, rep. literis optime meritorum habeatur ratio; aut numero plures, aut dignitate superiores, frustra alibi quæsiveris; si ex illis ornatissimum desideraveris, Bodleio primas deferre, nulla hæsitatio. Intra illos parietes magnam, quam sustinuit, expectationem non fefellit; parum hoc est, imo multis gradibus superavit. Si apud Gallos egregia indoles Græcæ linguæ fecerit auditorem, eundem maximus in literis profectus, summa in studiosos benevolentia ejusdem hic professorem fecerunt; nec fine stipendio mereri ullam huic injicit remoram, cui satis erat aliis profeciſſe. Sed quid minutiora commemorem, cum numerosa adeo sit Bodleii gloria, ut provincia sit æq; difficilis omnes ejus laudes vel leviter percurrere, ac unicũ aliquod pro dignitate enarrare facinus. Nihil itaque de summis eloquentiæ viribus dicam, quas per longam annorum seriem feliciter exercuerat Publicus orator, & delatos communi omnium suffragio Academicos honores tacitus prætereo. Angustis totius Angliæ, nedum Academiæ, cancellis tanta non potuit circumscribi virtus. Apud exteras gentes adeo inclaruit Bodleius, ut prudentissimis ejus consiliis, tanquam oraculi responso, res gravissimas concredere non dubitarent. Frustra Belgæ Hispanorum excussérant jugum, se in libertatem vindicaverant, servitutem rursus passuri, eo graviorem quod libere aliquando vixissent: Actum esset de illorum rep. ni subitam afflictis rebus adhibuisset medelam, ni prudenti rerum moderamine scissuras adunasset Bodleius. Et si apud Batavos Jovis locum suppleverit Statoris, celsissimus Galliæ Princeps tutelarem hunc sensit genium. Eadem prudentia nefariis rebellium insidiis obsessum, & pene non captum liberavit Regem: Urbe, ne dicam Imperio, depulsum ad avitas sedes revocavit, in pristinum asseruit Majestatis splendorem. Tantis auctus honoribus in patriam reversus est, omnium plausu, omnium admiratione exceptus, sibi tantum uni non placuit: non quod pœnituerit potentissimum Galliæ Regem sibi devinxisse, aut conservatæ à se reip. gloriam reportasse: Sed indignatur

gnatur vir Illuſtriſſimus propter res apud exteros geſtas, fama licet maxima, inclareſcere, cum nullum pietatis ſuæ erga patriam publicum hactenus extitiſſet monumentum. Hiſce excitatus ſtimulis protulit tandem maximum illud & immortale opus ad quod feſtinat oratio, cui debita hæc conceſſa eſt gloria, quod eſſet noviſſimum. Ponite ante oculos chariſſimis orbatam liberis matrem; liberis, quorum deſideria, non tam materna pietas, quam maxima filiorum merita deplorare jubent: fingite eoſdem non communi pleriſque mortalium fato, ſed morte repentinâ ſublatos; non hoſtium telis confoſſos, ſed ſeverioribus amicorum inſidiis oppreſſos. Quanta hæc pientiſſimæ matri miſeriarum ſcena? Quis modus juſtiſſimo dolori eſt imponendus? Sed non ficta loquor, majora olim paſſa eſt mater Academia, crudeles experta laniatus hominum cæco quodam & fanatico abreptorum zelo. Conſpexit filios ſuos (autores immortalitate digniſsimos) quod ſuperſtitionem olerent, hoc eſt, cenſorum excederent captum, flammis damnatos; verbo dicam, florentiſsimam à reformantibus (proh ſcelus!) proſtratam lugebat, reſurrecturam deſperabat Academia Bibliothecam. Sed obortas haſce triſtitiæ nubes benigna diſpulit Bodleii præſentia, medicam continuo afflictæ matri adhibuit manum, amiſſaſque non tantum reſtituit vires, ſed novas, ſed vegetiores indidit; unde prope dixeram, tanti erat miſeram fuiſſe Academiam. Ignoſcite vero, Academici, ſi hic ſiſtatur orationis curſus, ſi nobiliſsimum ulterius non proſequar argumentum; didici jam tandem ſilentio & admiratione melius exprimi poſſe illud opus, quod præter Bodleium ſuſcipere nemo audebat, perficere nullus poterat.

MAJOR